

mig at stille til denne Lov, ikke udtræyer videre Motivering, da adskillige Medlemmer af Thinget ved Sagens Behandling i det forrige Møde udtalte sig i den antydede Retning. Endringsforslaget gaaer ud paa at bringe en, saavidt jeg skjønner, ønskelig Lighed ind i disse Forhold, og jeg skal derfor blot tillade mig at anbefale mit Endringsforslag til det høitærede Things Bevillie.

Solberg: Det er netop med Hensyn til dette Endringsforslag, jeg skulde tillade mig at fremføre nogle Ord. Jeg glæder mig over, at vort Land er i en saadan Forfatning, at det kan undvære Noget af sine Indtægter for at fremme virkelig gode og gavnlige Indretninger i Staten. Men, da vi Alle vide, at vi have mange Udgifter og Skattebyrder at bære, saa troer jeg ikke, at man bør renoncere paa nogen af Statens Indtægter, undtagen det er givet, at det Formaal, som skulde fremmes derved, virkelig er godt og gavnligt, og at Folket erkjender det for godt og gavnligt. Hvorvidt nu Folket erkjender Arvefæste for noget ret Gavnligt, det troer jeg ikke er givet saa ligefrem. Vi have under en anden Sags Behandling netop taget denne Sag under Overveelse, og der er blevet anført ved denne Leilighed saare Meget imod Arvefæste. Den ærede 2den Landsstingsmand for 7de Valgkreds (Nyholm) yttrede sidst, at denne Besiddelsesmaade ikke var kjendt i Jylland; men jeg troer, jeg bør tilføie, at den heller ikke er yndet; thi der er dog vist Mange, der kjende den. — Han yttrede ved den Leilighed, at den derimod var yndet paa Derne. Jeg troer ikke, det er Tilfældet. Dersom den ærede Rigsdagsmand vil erkjendte sig derom, saa vil han erfare, at det er saare faa Steder, at man er gaaet ind paa disse Arvefæste-Billaar, og at navnlig disse Steders Antal i Fyen er meget lidet. Naar man altsaa maa indrømme, at Folket i Almindelighed har Adskilligt at indvende imod denne Besiddelsesmaade, og jeg navnlig veed, at man i mange Egne foretrækker Fæste for Arvefæste, saa veed jeg dog ikke, hvorfor Staten skal give Afkald paa nogen Indtægt til Fordeel for en Indretning, som i Almindelighed ikke er yndet, og som efter de Flestes Mening staaer langt tilbage for virkelig Eiendom.

Jeg har tilladt mig, at oplyse, og det blev ved den omtalte Sags Behandling ikke modsagt, at der eksisterer Arvefæste endog saa med Ret til at sælge og pantsætte, der er af den Bessaffenhed, at det er langt mere byrdesfuldt, end det simple Fæste, og, dersom dette er givet, — og det er ikke modsagt fra nogen Side her i Salen —, saa veed jeg ikke, hvorfor vi skulde udsætte en Præmie for at fremme en saadan Tingenes Tilstand. Derimod vil jeg gjerne indrømme, at det kan være ønskeligt for Lehnbesidderne, at Arvefæste fremmes, fordi de foretrække det for Eiendom, idet de nemlig da beholde disse Herlighedsrettigheder, hvorpaa de sætte saa megen Pris, men det er netop disse Herlighedsrettigheder, som Bonden ikke ønsker skulle vedblive. Sagt ret og hvad videre dertil hører, det er det, som Folket ikke ønsker skal vedvare. Og derfor troer jeg, at, dersom det nu er ønskeligt for Lehnbesidderne, at Arvefæste skal fremmes, saa staaer det dem jo frit for, idet de vedligeholde disse Herligheder, at afholde de Omkostninger, som ere forbudne dermed. Men at Folket i det Hele taget skal udsætte en Art Præmie for at en Besiddelsesmaade kan fremmes, som ikke er yndet af det, det troer jeg ikke er rigtigt.

Orsted: Efter min Overbeviisning er det lutter Forbød, naar man i visse Provindser har Noget imod Arvefæste, eller ikke vil erkjende, at det kan have meget stor Værdi for Besidderne og være en stor Forbedring i deres forrige Tilstand. I nogle Provindser, hvor Arvefæste ikke er kjendt, forstaaes derved det samme Forhold, som paa Lydsk kaldes „Erbpacht“, hvilket er et ufuldkomment Forhold og derfor ikke er anbefalet af de statsøconomiske Skribenter. Det bestaaer i, at man vel kan estlade Eiendommen til sine Arvinger, men ikke sælge eller pantsætte den. Et saadant Arvefæste er et ufuldkomment Forhold, og af slige er der faa her i Landet, og det fra den første Tid, da der blev arbeidet paa at skaffe Fæstere et Slags Eiendom. Navnlig er der Fæstere af den Art paa Bidstrup Gods, som tilhører Staden Kjøbenhavn; men efterhaanden er deres Antal blevet betydeligt formindsket, idet Arvefæstet deels er blevet til simpelt Fæste og deels Communalbestyrelsen er kommen overeens